

האליזר

עלון לשבת קודש

בס"ד

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאט

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

י"ז שבט תשע"ח 1208 (שנה כג')

נושא השבוע: כשרות (קישור)

ההפטר: "בשנת מות" (ישעיה ו')

פרשת יתרו

"וישלם יתרו כהן מדין.. את כל אשר עשה אלוהים למשה ולישראל עמו.." (יז, א)

מה שמעו שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק (רש"י)

וקשה, הלא הכל שמעו אם כן מה נבדל הוא מאחרים בשמיעתו?

אלה הוא שמע והבין, שמע והסיק מסקנות ממה ששמע, אע"פ שהיה "כהן מדין" - שהיה הממונה הגדול על

כל האלוהים האחרים, בעל יחוס חשוב ומוכתר בתארי כבוד.

שראה את גדולת ה' והבין שהוא האלוהים האמיתי ורק אותו יש לעבוד ולעשות רצונו כרצונו, הודה

לקב"ה ואמר: "אתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוהים" והתגייס, ובכך נתעלה ונתכבד כבוד ה' גם למשה,

ואילו האחרים שמעו ונשארו גם להבא בשלהם ולא עשה עליהם הדבר רשום כלל.

ומה יתרו שהבין היכן מונחת האמת ומיהו האלוהים האמיתי עשה את כל הדרך הארוכה כדי לחסות ולהיות

חלק מעם ישראל, מה נאמר אנו, בנותיו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, לא נעשה כל שביכולתנו לשמחו

ולעשות רצונו? אדרבא נתחזק בנושא הצניעות, שזו התורה של כל בת ישראל ונזכה לשפע ברכה וישועה.

(הזוהר הקדוש, מעינה של תורה)

"ביום הזה בא מדינר סיני" (יט, א)

מהו "ביום הזה"? שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו ניתנו היום (רש"י).

שלא תאמר שהתורה ניתנה במדבר לפני אלפיים שנה ומתאימה היא לתנאי החיים של אז, וכיום השתנו פני

הדברים ואי אפשר לחיות כמו פעם, לכן נאמר: "ביום הזה" - כאילו ניתנו היום, כי חוקי התורה ומצוותיה

נצחיים הם ומכוונים לכל המקומות ובכל הזמנים והעיתים ותמיד אקטואליים.

בת ישראל יקרה! הצניעות אינה מין מודה או אופנה מתחלפת, שימי אותה נר לרגליך ותזכי לשכר לנצח

נצחים בעולם הזה ולעולם הבא.

"כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל" (יט, ג)

"בית יעקב" - אלו נשות ישראל, ולמה פונים אליהן תחילה?

לפי שעליהן לחנך את הילדים הרכים לתורה, והפניה לנשים היא בלשון רכה "תאמר", כי אם רוצים

שהדברים יקלטו ויספגו חשוב מאוד לאומרם בלשון רכה כדי שיתקבלו ויתיישבו על הלב ויהיה לשומעת

רצון לעשותם בנפש חפצה.

והיה אור הלבנה כאור החמה

מעשה שהיה

גדלתי בבית שקט עם הורים שקטים, היינו חמישה ילדים ואני

השלישית. הורי היו ילדים יחידים להוריהם כך שלא היתה לנו משפחה

מורחבת. גם חברים לא היו, אולי חברים לבית הכנסת. רק שנכנסתי לסמינר

קלטתי שאנחנו פשוט בודדים, די היה להקשיב לסיפורי חברותי על המשפחות הענפות שלהן,

על השכנים ועל החברים של ההורים...

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:41-8:38

כניסת שבת: 4:56 יציאת שבת: 5:48 יציאת שבת: 6:23

דוגמא מעשית: אם אשתו תמיד לובשת חצאית גבולית בניגוד להלכה ופעם אחת לבשה חצאית ארוכה אפילו שלא מטעמי צניעות, ישבך אותה ויאמר לה "יפה לך", "מתאים לך", "הולם אותך" וכדו'.

דוגמא מעשית: אם אשתו גורבת תמיד גרביים שקופות בניגוד להלכה ופעם לבשה גרביים עבות ואטומות אפילו שזה בחורף בגלל הקור, ישבך ויהלל אותה על כך וכדו'.

ג. העידוד מתבטא על פי רוב בדיבור ושיחה, אך ניתן לבטאו גם ע"י הענקת מתנה (פרקי חינוך ס).

ד. העידוד יבוא תמיד אחרי מעשה שעשתה האשה בחיזוק צניעותה אפילו מעט יפאר וישבח. אבל עידוד ותשבחות על "סתם" ללא כל שיפור בצניעות "לא עובד" (פרקי חינוך ס) אמנם במחמאות אפשר להגדים, אבל אסור לשקר (פרקי חינוך ס).

הטעם: האשה תחוש בזיוף.

דוגמא ממעשה שהיה: סיפר הרב מיכאל לסרי שליט"א: פעם אחת שמע איש אחד באחת מהרצאותי על חובת הבעל לעודד ולשבח את אשתו על כל מה שעושה עבורו, ומשמיעה למעשה כשהגיע הביתה החל לשבח את אשתו, היא מיד שאלה: "מה אתה צריך? אם אתה משבח ז"א שאתה רוצה משהו, גש ישר לעניין, בשביל מה ללכת סחור סחור..." (היות והתשבחות לא באו על רקע של מעשה מסוים ולכן נתקלו בחשד ואי אמון).

ה. העידוד יבוא מתוך אהבה טובה ומתוך אימון (ולאמין בזה באמת) שהאשה מסוגלת להשתפר בנושא

צניעות, בלב נקי ולא מלא תרעומת (פרקי חינוך ס).

דוגמא ממעשה שהיה: סיפר בחור בן 13 שנשר מהבית והפסיק לשמור תורה ומצוות שהיו נוהגים לומר לו מחמאות לא אמיתיות, וכן כתב לאמו: "גם כשאתם אומרים עלי דברים טובים, אתם לא עושים זאת בשביל שיהיה לי טוב על הלב אלא בכוונה לפתות אותי, כדי שאשתפר בהתנהגות וארצה להוכיח שהדברים שאמרתם עלי נכונים, אז תדעי לך שאני לא מאמין לאף מילה שלכם, אני רק מתעצבן כשאתם עושים לי את זה..."

ו. בית שאין בו הערכה לאשה, אין כיבוד, אין תשבחות אין עידוד הרי האשה ש"רעבה" ליחס והערכה

תנסה בתת מודע לקבל זאת בדרך של לבוש לא צנוע [שזה הדבר הקל והזמין ביותר מבחינתה להתבלט

בעזרתו שנאמר (גמ' כחיות נט): אין אשה אלא ליופי] לקבל יחס שמגיע לה ולא קיבלה אותו מבעלה.

הוכחה: הגמרא בבא מציעא (נט). אומרת "אוקירו לנשיכו כי הכי דתתעתרת" היינו כבדו את נשותיכם כדי שתתעשרו. ואפשר להסביר זאת על דרך הדש שכאשר הבעל מכבד, מוקיר ומעודד את אשתו היא לא צריכה להסתובב בחוסר צניעות כדי לקבל את תשומת הלב שלה, וממילא היא תתלבש בצניעות ומתוך כך יזכו לעשירות כמובא בזהר הקדוש (פ' נט).

הוכחה: הגמרא בברכות (נח לג) אורח טוב ואורח רע ואור לזון לרע כן אין אלא שאלו משיך זאת לגבי בעל טוב ובעל רע)

מביאה מה ההבדל בין בעל טוב לבעל רע?

בעל טוב מרגיש שכל מה שאשתו טורחת ומתייגעת, מכבסת ומבשלת, עושה בשבילו הכל ואף גומל לה

במילות עידוד והוקרה.

אבל בעל רע מה הוא אומר: מה בכך שכיבסה את בגדי? וכי עשתה זאת במיוחד בשבילי? הלא היתה צריכה

לכבס את בגדיה והוסיפה את בגדי, וכן מה שבישלה? הרי גם לעצמה היתה צריכה לבשל, ורק הוסיפה עוד

קצת בשבילי, א"כ מה טירחא מיוחדת שטרחה בשבילי? (אור לזון אהבה להסביר לרע כן אין אלא שאלו עמ' קפ-קפז).

הוכחה: בגמרא סנהדרין (עו) מובא: האותב את אשתו כגופו ומכבדה יותר מגופו והמדיך בניו ובנותיו בדרך

ישרה... עליו הכתוב אומר: "וידעת כי שלום אוהלך..."

וכן פסק הרמב"ם להלכה (אשכנזי פ"ט ה' יט) וכן ציוו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה

כגופו, ואם יש לו ממון מרבה בטובתה כפי ממונו, ולא יטיל עליה אימה יתרה ויהא דיבורו עמה בנחת ולא

יהא עצב ולא רגז.

אברך מוכן למסור שיעורים באשדוד בבתי הכנסת ללא תשלום פל': 052-7167883

א"ה יתקיים תיקון שובב"ם באשדוד ביום שני כ' בשבט, לפני התיבה עבור הרה"ג ציון בוארון שליט"א נשיא המוסדות החל מ- 14:30 עד ערבית: מנחה, סליחות, תיקון ואח"כ ערבית ככולל אברכים וזהר השלום רח' חפץ חיים 12 אזור ג'. *הצמים יקבלו את הצום יום קודם במנחה * כיבוד קל

לימוד מקאמים, שירת הבקשות ופיוטים לילדים מגיל 14-7 באשדוד מטעם ארגון "בשיר ושבתה" ללא תשלום, ההרשמה בתא קולי 052-3882802 *מקומות אחרונים

גמ"ח קדישים ומשניות לעילוי נשמת ללא תשלום 054-8455790

ניתן להשיג את "טבלת הברכות" החדשה והמשודרגת, הכוללת את כל המאכלים ברכה ראשונה ואחרונה, אלו שמברכים עליהם שהחיינו ואלו שיש בהם קביעות סעודה ועוד חידושים. ניתן להשיג בטל': 08-8644452

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

שני אחיי הגדולים נותרו רווקים עד גיל מאוחר, אני התחלתי שידוכים בגיל 23 כי חשבתי שאולי הם יתחתנו, אבל הם לחצו עלי שהתחיל שידוכים...

הורי לא היו בעניינים, הם לא ידעו מה לברר ואיפה, איזו ישיבה היא לענין ואיזו לא. הם פנו לשדכנים ואלו אמרו מה שאמרו וההורים שלי האמינו... כי ממילא לא היה להם איפה לברר. נפגשתי עם שני בחורים שהורידו אחרי פגישה אחת, ואז הציעו לי בחור שדוקא כן רצה להמשיך, הוא היה שונה מאחיי ונראה מנהיג. הסכמתי להמשיך למרות שהוא לא מצא חן בעיני מהתחלה, אחרי מספר פגישות התארסנו, באירוסין השתתפו רבים מבני משפחתו וממשפחתי הקטנה, לא שכנים, לא חברים, כלום.

לקראת החתונה נוכחתי בכמה מידות לא טובות שלו, אבל לא חשבתי להגיד משהו למישהו. אחרי החתונה התחיל הסיט, הוא פשוט פגע בי והוריד את הביטחון העצמי שלי לאפס. הושלכתי לחיים שלא הכרתי כלל.

השתלבותי בעבודה טובה במחשבים, הייתי די מוכשרת והרווחתי טוב, את הכסף הייתי מוסרת לו והוא היה עושה בו כטוב בעיניו.

הוא היה קם מאוחר, בקושי לומד משהו וגם לא עובד, פוגע ומעליב, ואני נשאתי את חרפתי בדומיה.

נולדו לנו שני ילדים, בת ובן, חיתי חיים בלתי אפשריים ואפילו לא ידעתי על כך.

כשבעלי החל לפגוע בילד הבנתי שאני חייבת לעשות משהו אבל לא ידעתי מה.

השתתפתי בקורס להעצמה, מישהי סיפרה על משהו שקרה בחייה וכולן הזדהו איתה ואז הבנתי שהדברים שהיא מספרת אפילו לא מתקרבים לעשרה אחוזים ממה שאני וילדיי עוברים. ניגשתי בשקט לרבנית שמסרה את השיעור וסיפרתי לה בהיסוס שנראה לי שמשוה לא תקין אצלנו.

היא הקשיבה לי, ותוך כדי ככי הוצאתי את כל מה שקורה לי, היא נדהמה ולא האמינה שדבר כזה יכול להתרחש, כשסיימתי עודדה אותי וביקשה ממני רשות שבעלה, רב השכונה יפנה לבעלי... שהרב הזמין את בעלי, לא היה לו מושג לשם מה, אך כשחזר הביתה, הוא היה כולו אש וגופרית, השתוללות זו מילה עדינה למה שהתרחש.

הרבנית שהיתה אשה חכמה באה לביתי וראתה במו עיניה את מצבי.

הם הכניסו עסקנים לעניין, היו כמה ניסיונות לסדר את העניינים אך ללא הועיל וכך מצאתי את עצמי יום אחד גרושה כשהרב והרבנית מעודדים אותי.

הרגשתי בודדה ונטושה, הורי היו מסכנים, לא ידעו מה לעשות איתי.

המשכתי לעבוד והשקעתי את הכסף בילדיי ובטיפוח הבית. הרב והרבנית הזמינו אותי לביתם והתעניינו בשלומי. בשלב מסוים הרבנית החלה להציע לי שידוכים, נפגשתי עם כמה שלא התאימו לי ואז הציעו לי אלמן. בתחילה היססתי אך הרבנית עודדה אותי לנסות, ואז גיליתי בן אדם מעולם אחר, בן אדם טוב, חכם, רגוע ומלא אכפתיות... היו לו שאלות שהעידו על הבנה ותשובות שהעידו על אנושיות. לאחר 4 פגישות הוא הציע שנישוא, נישאנו בטקס צנוע ומאז חיי השתנו. על פי הצעתו ילדיי היו אצל הורי במשך חודש, וילדיו היו בוגרים דיים כדי להסתדר בעצמם. גרנו חודש בצפון, החודש הזה היה טיהור כל הרע שעברתי בחיי, סיפרתי לו הכל והוא הקשיב והקשיב. ואחרי שהוצאתי את המטען הראשון הוא החל לתת לי כה. איך? במילים. הוא שיבח ושיבח ותיאר כמה אני מיוחדת וכמה אני טובה, נעימה, חרוצה, חכמה, חייכנית, טובת לב ועדינה ועוד מאות שבחים שמעולם לא שמעתי אפילו אחד מהם.

בהתחלה חשבתי שהוא סתם אומר אך מהר מאוד הבנתי שהוא מאמין בזה.

איני יודעת איך מרגיש משהו שזכה בפיו, אני בטוחה שההרגשה שלי היתה טובה משלו.

מחיים בודדים ללא זהות, ללא חום ופרגון זכיתי לחיים טובים ומאושרים שאיני יכולה אפילו

להתחיל לתאר. הבטחתי לעצמי שאפצה את ילדיו על האובדן שחווי הייתי קמה מוקדם כדי להכין להם את האוכל והביגוד, השתדלתי לסייע להם ככל יכולתי, והייתי ערנית לכל מצב רוח. שני ילדי השתלבו במשפחה כאילו היו שם מאז ומתמיד והפכו לילדים ערניים, חברותיים ושמחים בחלקם. למשפחה נוספו עוד שני ילדים משלנו וזה רק הוסיף על השמחה והאושר שהם מנת חלקנו.

כיום אני עומדת לקראת נישואי אחת מבנותיו של בעלי שהיא בתי לכל דבר. ליווייתי אותה כמו אמא לכל דבר לאורך כל הדרך והיא אכן השאירה לי מכתב תודה שגרם לי להתרגש, היו בו הרבה חום ואהבה, הכרה וקבלה שלי כאמא לכל דבר, וזה הזניק את תחושת האושר שלי לגבהים. במהלך השנים נישאו שני אחיי ואף ילדו ילדים, בעלי חיבר אותם למשפחה ואי אפשר שלא להבחין בהשפעה הטובה של ההתקרבות הזו.

בעלי ומשפחתו היו כמו שמש חמה שעטפה אותנו והאירה על כולנו והפכה את אורה החיור של הלבנה לאור חמה מחמם ומאיר, זה כוחה של משפחה חמה ובעל טוב ותומך.

והמסר לא פחות: איזה כח יש לאדם בודד להביא חיים, שמחה וחום ליחיד ולכלל ובידנו הדבר!!

הלכות כבוד האשה ומעלתה (יט)

הקדמה: בחרנו לחזור שוב לאחריות הבעל לצניעות אשתו לסיכום נושא "האחריות" כי בסופו של דבר האחריות הסופית היא של הבעל, כי חז"ל אומרים שהבעל הוא בבחינת "שמש" והאשה בבחינת "ירח" וכידוע "הירח" מקבל את אורו מן השמש ומכוח זה הוא מאיר (כמוכה מחומם בלשון). בחלוס יוסף קאהן השמך ויחז' 11 טכניס משהחווים לי כמוכח' ס' זמפ'ס. הממרא בכתובות (ט): אומרת "אין אשה אלא ליופ", היינו שהיפוי הוא במהותה, ולכן כשנדמה לה שאם תתלבש בחוסר צניעות תהיה יפה יותר, היא נמצאת במערבולת שאין היא יכולה להיחלץ ממנה, כי "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים" (גמ' זככות ה): ורק בעלה שלא מתבוסס בזה יכול לחלצה ולכוונה בדרך העולה לצניעות.

אחריות וחובת הבעל לצניעות אשתו (ד)

א. עיקר "עבודתו" של הבעל בחיזוק אשתו להשתפר בצניעותה יהיה בדרך של עידוד ולא בדרך של תוכחה, ביקורת וגערות שגורמים ליאוש, תסכול והשפלה. (ס' חיים של אושר ח"א לרב שמואל הכהן עמי קלה, פקדי חינוך לרב יחיאל יעקובסון עמ' 214)

דוגמא ממעשה שהיה: זוג צעיר שהתחתנו, זמן קצר אחרי החתונה האשה אפתה עוגה ובצהלת פנים הגישה אותה לפני בעלה, וחתכה לו פרוסה ממנה, בחיך ובשמחה נגס מפרוסת העוגה והחיך נמחה מפניו... העוגה היתה עם טעם שרוף, יבשה, מלוחה, חסרת מתקיות. באותו רגע הוא חש רצון עז להוכיח את אשתו על "מומחיותה" בהכנת עוגות בתוספת "איחולים" לא חיובים, אך בלם את עצמו... שב לחיך ושיבח את מעשי ידיה... שבוע לאחר מכן שוב אפתה עוגה שלא נפלה בטעמה מקודמתה ושוב שיבח את מעשי ידיה והוסיף "מציד" אפשר לוותר על כמות מסוימת של מלח בשל הטעם האישי שלי, בוודאי זה ישפר את טעם המאפה יותר". בשבוע הבא שוב שיבח את העוגה שאפתה והציע שלדעתו כדאי לקצר בזמן האפיה כדי שלא לפגוע בטעמן העידן של עוגותיה... במשך הזמן יצא שמה בין השכנות כמוכשרת באפיה עוגות באופן מיוחד, והחשוב מכל שלום הבית לא הופר (חיים של אושר עמ' קפו-קפו).

ב. עידוד פרושו לשבח את האשה על כל פעולה קטנה שעושה לחיזוק צניעותה, כדי שיהיה לה את הרצון להמשיך ולהשתפר עוד ועוד (פקדי חינוך ס).

דוגמא ממעשה שהיה: נער כושי אחד בארה"ב היה ילד בעייתי ביותר, ככל שהוכיחו אותו יותר כך גברו בעיותיו והשתוללותו, מחוסר יכולת להשתלט עליו גורש מבית אמו לבית אביו (הוריו היו גרושים) ומשם לכמה מבני המשפחה, אבל אף אחד לא הצליח להחזיקו בביתו מבלי שהוא יגרום לאנדרלמוסיה. בסוף העבירו אותו לסבתו, שהיתה זקנה עם קשיי ראייה ומוגבלות והיא לא הבחינה הרבה בתעלוליו. יום אחד חזר מבית הספר ובידו תעודה שהכילה ציונים נמוכים ביותר, וביקש מסבתו שתחתום על התעודה. כששאלה הסבתא לציוניו (כי לא ראתה טוב) ענה שהם "כמעט מצוינים", הסבתא לא ידעה את נפשה מרוב אושר, חיבקה ונישקה אותו והצהירה שהוא כל הנחת שלה בחיים, דבריה החמים נכנסו לליבו והתחשק לו לקבל עוד מחמאות כאלה ולכן החל להתאמץ בלימודים, המורים התפלאו על השינוי בהתנהגותו ובציוניו וגם הם המטינו עליו שבחים לרוב שגרמו לו לרצות עוד ועוד להשתפר, עד שנתגלו בנער יכולות וכישרונות עצומים... (חיים של אושר ח"א עמי קפו).